હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી

NAAC A (3.02) State University

પો.બો.નં.–૨૧, યુનિવર્સિટી રોડ, પાટણ (ઉ.ગુ.) ૩૮૪૨૬૫

ફોનઃ(૦૨૭૬૬) ૨૨૨૭૪૫, ૨૩૦૫૨૯, ૨૩૦૭૪૩, ૨૩૩૬૪૮ ફેક્સ : (૦૨૭૬૬) ૨૩૧૯૧૭

Email : regi@ngu.ac.in Website : www.ngu.ac.in

પરિપત્ર નં.- ૮૮/૨૦૨૫ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦

વિષયઃ વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળના સ્નાતક કક્ષાના સેમેસ્ટર-૫ અને ૬ના શૈ.વર્ષ: ૨૦૨૫-૨૬થી ક્રમશ: અમલમાં આવતા અભ્યાસક્રમ/પરીક્ષા સ્કીમ અંગે.

આ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, વિનયન વિદ્યાશાખાની તારીખઃ ૧૯/૦૪/૨૦૨૫ના રોજ મળેલ સભાના નિર્દિષ્ટ ઠરાવોથી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦ અંતર્ગત UGCની Guideline મુજબ વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળના નીચેના વિષયોના સ્નતાક કક્ષાના સામેલ પરિશિષ્ટ પ્રમાણેના નવા અભ્યાસક્રમો માન.કુલપતિશ્રીએ એકેડેમિક કાઉન્સિલવતી સ્વીકારી શૈક્ષણિક વર્ષઃ ૨૦૨૫-૨૬ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવે તે રીતે મંજુર કરેલ છે, જેનો અમલ કરવા સારૂ સબંધિતોને આ સાથે સામેલ રાખી મોકલવામાં આવે છે.

ક્રમ	અભ્યાસક્રમ	ઠરાવ ક્રમાંક	સેમેસ્ટર
૧	બી.એ. ગુજરાતી	૦૨	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૨	બી.એ. હિન્દી	૦૩	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૩	બી.એ. સંસ્કૃત	૦૪	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૪	બી.એ. અંગ્રેજી	૦૫	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૫	બી.એ. ઈતિહાસ	૦૬	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૬	બી.એ. સમાજશાસ્ત્ર	૦૭	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૭	બી.એ. મનોવિજ્ઞાન	૦૮	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૮	બી.એ. ફાઈન આર્ટસ	૦૯	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૯	બી.એ. રાજ્યશાસ્ત્ર	૧૦	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૦	બી.એ. અર્થશાસ્ત્ર	૧૧	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૧	બી.એ. પ્રાકૃત	૧૨	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૨	બી.એ. ડીફેન્સ સ્ટડીઝ	૧૩	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૩	બી.એ. ફિલોસોફી	૧૪	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૪	બી.એ. ભૂગોળ	૧૫	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬
૧૫	બી.એ. અરેબીક, ઉર્દુ, પર્શિયન	૧૬	સેમેસ્ટર ૫ અને ૬

સદર બાબતની જાણ આપના સ્તરેથી અધ્યાપકશ્રીઓ તથા વિધાર્થીઓને કરવા વિનંતી છે.

નોંધઃ (૧) વિદ્યાર્થીઓની જરૂરીયાત માટે પરીપત્રની એક નકલ કોલેજના / ડિપાર્ટમેન્ટના ગ્રંથાલયમાં મૂકવાની રહેશે.

(૨) આ પરીપત્ર યુનિવર્સિટીની વેબસાઇટ www.ngu.ac.in પર પણ ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલ છે. આથી સંબિધત કોલેજોને ડાઉનલોડ કરી ઉપયોગ કરવા સારૂ જણાવવામાં આવે છે.

બિડાણઃ ઉપર મુજબ

કુલસચિવ

નં-એકે/સ.મં.-૨/અ×સ/૭૮૫ /૨૦૨૫
તારીખઃ૦૭ / ૦૫/૨૦૨૫

<u>નકલ રવાના</u> : જાણ તથા ઘટતી કાર્યવાહી સારૂ.

૧. ડીનશ્રી, વિનયન વિધાશાખા તરફ.
૨. વિનયન વિધાશાખા હેઠળની કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ
૩. પરીક્ષા નિયામકશ્રી, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી પાટણ.
૪. કો-ઓર્ડીનેટરશ્રી- રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦, હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ.
૫. ડાયરેક્ટરશ્રી – IQAC, હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ.
૬. ગ્રંથપાલશ્રી, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી પાટણ.
૭. માન.કુલપતિશ્રી/કુલસચિવશ્રીનું કાર્યાલય હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી પાટણ.
૮. સિસ્ટમ એનાલીસ્ટશ્રી, કોમ્પ્યુટર (રીઝલ્ટ સેન્ટર) હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ.
૯. પ્રવેશ પ્ર-શાખા, હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ
૧૦. મહેકમ શાખા, હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ. (૨ નકલ)

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (NEP – 2020) પ્રમાણેનો

B. A. (Semester 5 & 6) - ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ (Outcomes)

૧. વિદ્યાર્થીઓની સાહિત્યિકદૃષ્ટિ, કલ્પનાદૃષ્ટિ અને સૌંદર્યદૃષ્ટિ વિકસે.
૨. સાહિત્ય એ સમાજનું દર્પણ છે, સમાજનું પ્રતિબિંબ છે એટલે સમાજ અને સાહિત્યની બદલાતી ક્ષિતિજો અભ્યાસક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ જાણે.
૩. સ્વરૂપ અને વિષયવૈવિધ્યની દૃષ્ટિએ સાહિત્યનો અભ્યાસ કરે.
૪. સાહિત્યિક કૃતિઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ ભાષાભિમુખ, સાહિત્યાભિમુખ, કલાભિમુખ અને જીવનાભિમુખ બને.
૫. વિદ્યાર્થીઓમાં ભાષાસજ્જતા અને ભાષાકૌશલનો વિકાસ થાય.
૬. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા – સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા સામાજિક ઉત્તરદાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.
૭. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયતાના ભાવ – વિચાર – વારસો – સંસ્કૃતિને જાણે.
૮. વિદ્યાર્થીઓ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે સક્ષમ બને.
૯. વિદ્યાર્થીઓમાં સર્જનકૌશલ અને લેખનકૌશલ વિકસે.
૧૦. સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા ચારિત્ર્યનિર્માણ થાય.
૧૧. સાહિત્ય દ્વારા જીવનમૂલ્યો અને નૈતિકમૂલ્યોનું જતન અને સંવર્ધન થાય.
૧૨. વિદ્યાર્થીઓ સંવેદનશીલ બને. ભારતીય અને વિશ્વના નાગરિકો પ્રત્યે બંધુત્વભાવ અને સમભાવ કેળવે.
૧૩. 'હું ગૂર્જર- ભારતવાસી' એવી ભાવના દૃઢ કરે.
૧૪. વિશ્વબંધુત્વની ભાવના કેળવે.
૧૫. વ્યકિતગત જીવન સાથે સમષ્ટિનું જીવન દેદીપ્યમાન બનાવવાની ઝંખના રાખે.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Semester	Discipline	Course Code	Course Name	Unit	Internal Marks	External Marks	Course Credit
5	Major	AR23MJDSCGUJ501	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : અર્વાચીન - ૧	4	50	50	4
5	Major	AR23MJDSCGUJ501A	ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૧	4	50	50	4
5	Major	AR23MJDSCGUJ501B IKS	ભારતીય સાહિત્યસિદ્ધાંત	4	50	50	4
5	Minor	AR23MIDSCGUJ502	અપઠિત લેખનકૌશલ	4	50	50	4
5	Minor	AR23MIDSCGUJ502A	લોકપ્રિય સાહિત્ય (નવલકથા)	4	50	50	4
5	SEC	AR23SECGUJ506	ભાષા સજ્જતા અને લેખનકૌશલ-૫	3	25	25	2
5	SEC	AR23SECGUJ506A	વ્યવહારભાષા-૫	3	25	25	2
5	SEC	AR23SECGUJ506B	અનુવાદકલા-૫	3	25	25	2
6	Major	AR23MJDSCGUJ601	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ :અર્વાચીન- ૨	4	50	50	4
6	Major	AR23MJDSCGUJ601A	ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૨	4	50	50	4
6	Major	AR23MJDSCGUJ601B	સાહિત્યસિદ્ધાંતવિચાર	4	50	50	4
6	Minor	AR23MIDSCGUJ602	ભાષાસજ્જતા અને કૃતિપરિચય	4	50	50	4
6	AEC	AR23AECGUJ604	સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ	3	25	25	2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ601
SEMESTER : 06
COURSE NAME : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ :અર્વાચીન- ૨

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External –50 Marks Internal –50 Marks

પાઠ્યક્રમના હેતુઓ : વિદ્યાર્થીઓ -

- સ્વાતંત્ર્યોત્તર, આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગનાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો જાણે.
- પ્રતિનિધિરૂપ સાહિત્યકારોનો પરિચય મેળવે.
- ભિન્ન ભિન્ન સાહિત્યસ્વરૂપોનો અભ્યાસ કરે.
- મહત્ત્વની સાહિત્યકૃતિઓનો પરિચય કરે.

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
1	1	**યુગ અભ્યાસ :** (૧) સ્વાતંત્ર્યોત્તરયુગ (અનુગાંધીયુગ)નાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો. (૨) આધુનિકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો. (૩) અનુઆધુનિકયુગ (આધુનિકોત્તરયુગ)નાં ઘડતર પરિબળો અને લક્ષણો.	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
2	2	**સાહિત્યકારોનું પ્રદાન** : (ચારમાંથી કોઈપણ બે) (૧) જયંતિ દલાલ (૨) રાજેન્દ્ર શાહ (૩) સુરેશ જોષી (૪) ચંદ્રકાન્ત બક્ષી (૫) રઘુવીર ચૌધરી (૬) હિમાંશી શેલત	1	
3	3	**સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા :** (ચારમાંથી કોઈપણ બે) (૧) નવલકથા (૨) ટૂંકી વાર્તા (૩) લલિતનિબંધ (૪) ગીત (૫) ગઝલ (૬) ખંડકાવ્ય	1	
4	4	**કૃતિસમીક્ષા (ચારમાંથી ગમે તે બે વિશે) :** ૧. ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી. : મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'	1	

		૨. છંદોલય બૃહત : નિરંજન ભગત ૩. અંગત : રાવજી પટેલ ૪. દૂરના એ સૂર : દિગીશ મહેતા ૫. ફેરો : રાધેશ્યામ શર્મા ૬. બાંશી નામની એક છોકરી : મધુ રાય ૭. નેળિયું : મોહન પરમાર ૮. લાગ્યો કસુંબીનો રંગ : સં. મનુભાઈ પંચોળી, મૂળશંકર મો. ભટ્ટ, મહેન્દ્ર મેઘાણી ૯. મલક : દલપત ચૌહાણ ૧૦. વિદિશા : ભોળાભાઈ પટેલ		

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ – ૫-૬-૭ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. અર્વાચીન કવિતા : સુન્દરમ્
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : રતિલાલ સાં. નાયક, સોમાભાઈ વી. પટેલ – અનડા
૫. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ
૬. આધુનિકતા – એક સંકુલ સંપ્રત્યય : બિપિન આશર
૭. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૮. અનુઆધુનિકતાવાદ : ભોળાભાઈ પટેલ, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૯. સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોષી : સુમન શાહ
૧૦. રચનાવલી : ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૧. સ્વરૂપ સન્નિધાન : સં. સુમન શાહ
૧૨. સત્તર સાહિત્યસ્વરૂપો : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : રમેશ ર. દવે

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ601A
SEMESTER : 06
COURSE NAME : ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૨

<table>
<tr><td rowspan="2">Total Credits : 04 (04 Period/Week)</td><td rowspan="2">Theory</td><td>External –50 Marks</td></tr>
<tr><td>Internal –50 Marks</td></tr>
</table>

પાઠ્યક્રમના હેતુઓ : વિદ્યાર્થીઓ -

- જગતનાં અને ભારતીય ઉપખંડનાં ભાષાકુળોનો પરિચય મેળવે.
- ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસનો ખ્યાલ મેળવે.
- ગુજરાતી ભાષાનાં વ્યાકરણનો પરિચય મેળવે.
- ભાષા સજ્જતા અને કૌશલ વિકસાવે.

<table>
<tr><th>અ.નં.</th><th>એકમ</th><th></th><th>ક્રેડિટ</th><th>કલાક</th></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td><td>ભાષાકુળોનો પરિચય :
૧. જગતનાં મુખ્ય ભાષાકુળોનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ
૨. ભારતીય ઉપખંડનાં ભાષાકુળો (ભારતીય – આર્ય, દ્રાવિડી, મોનખ્મેર, ચીની – તિબેટી ભાષાકુળ)</td><td>1</td><td rowspan="4">અઠવાડિક ચાર કલાક</td></tr>
<tr><td>2</td><td>2</td><td>(અ) ભાષા – વિકાસ :
૧. ભારતીય આર્યની વિવિધ ભૂમિકાઓ (મહત્ત્વની ભાષાકીય લાક્ષણિકતાઓ અને પરિવર્તનો સાથે)
(ક) પ્રાચીન ભૂમિકા
(ખ) મધ્યમ ભૂમિકા
(ગ) અર્વાચીન ભૂમિકા
(બ) ગુજરાતીનો ઉદ્ભવ – વિકાસ :
ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસનો, ત્રણેય ભૂમિકા સાથે, પરિચય (ધ્વનિપરિવર્તનો અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો સાથે)</td><td>1</td></tr>
<tr><td>3</td><td>3</td><td>ટૂંક નોંધો : (ચારમાંથી કોઈ પણ બે)
(૧) ગુજરાતી લિંગસિદ્ધિ : પ્રત્યયો અને અર્થો
(૨) બહુવચનના 'ઓ' પ્રત્યયનું કાર્યક્ષેત્ર
(૩) અનુગો અને નામયોગી તત્ત્વો
(૪) માન્ય ગુજરાતીના અનુનાસિકો
(૫) ભાષાની પરિવર્તનશીલતા (ધ્વનિ, વ્યાકરણ, અર્થ અને શબ્દભંડોળનું પરિવર્તન)</td><td>1</td></tr>
<tr><td>4</td><td>4</td><td>પરિચયાત્મક નોંધ : (ચારમાંથી કોઈપણ બે)</td><td>1</td></tr>
</table>

		(૧) દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી રચનાઓ (૨) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ (૩) વિકારી અને અવિકારી નામો (૪) કર્તરિ, કર્મણિ અને ભાવેપ્રયોગ (૫) અનુગોના અર્થો		

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા – ઉદ્ભમ , વિકાસ અને સ્વરૂપ : ડૉ. કે.બી. વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન – ખંડ -૧ : ડૉ. કે.બી. વ્યાસ
૫. ભાષા, સમાજ અને સાહિત્ય : યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૭. ગુજરાતી વ્યાકરણ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ગુજરાતી વાક્યરચના : અરવિંદ ભાંડારી
૯. ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા : કે. કા. શાસ્ત્રી
૧૦. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ. નટુભાઈ રાવલ
૧૧. ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ601B
SEMESTER : 06
COURSE NAME : સાહિત્યસિદ્ધાંતવિચાર

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External –50 Marks
		Internal –50 Marks

પાઠ્યક્રમના હેતુઓ : વિદ્યાર્થીઓ -

- વિવેચનની વિભાવના અને તેના સ્વરૂપને સમજે.
- વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓનો પરિચય કરે.
- વિવેચનમાં પ્રચલિત ભિન્ન ભિન્ન વાદોથી અવગત થાય.
- પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો અને તેના પુરસ્કર્તાઓને જાણે.
- વિવેચનમાં પ્રચલિત સૂત્રોને જાણે – પ્રમાણે.

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
1	1	**વિવેચનવિચાર :** (૧) વિવેચનની વિભાવના (વિવેચનનું સ્વરૂપ, મહત્ત્વ, પ્રયોજન) (૨) વિવેચકની યોગ્યતા (3) વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓ (સ્વરૂપલક્ષી, કૃતિનિષ્ઠ, ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક, સમાજશાસ્ત્રીય, માનસશાસ્ત્રીય, તાત્ત્વિક કે સૈદ્ધાંતિક)	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
2	2	**સાહિત્યવિવેચન સંદર્ભે વિવિધ વાદ – વલણોનો પ્રાથમિક પરિચય :** (૧) પ્રશિષ્ટતાવાદ (૨) રંગદર્શિતાવાદ **(3)** વાસ્તવવાદ (૪) અસ્તિત્વવાદ	1	
3	3	**પાશ્ચાત્ય સાહિત્યવિચારણાનો પ્રાથમિક પરિચય :** (૧) ઉદાત્તતા અને તેનું નિર્માણ કરનારાં તત્ત્વો (લોન્જાઈનસ) (૨) અંતઃસ્ફુરણા અને અભિવ્યક્તિ (ક્રોચે) (3) કલ્પના અને તરંગ (કોલરિજ) (૪) કલાની નિર્વૈયક્તિક્તા (એલિયટ)	1	
4	4	**સમીક્ષાત્મક સૂત્રો :** ૧. 'નીતિ એ કલાની વિષકન્યા છે' ૨. 'પ્રત્યાયન નહિ તો સાહિત્ય નહીં' 3. 'શીલ તેવી શૈલી' ૪. 'સાહિત્યમાં અનુકરણ એટલે મરણ'	1	

		૫. 'કવિતા એ જીવનની સમીક્ષા છે.' ૬. સર્જક અને વિવેચક એ બન્ને જોડિયા ભાઈ છે. **(નોંધ : પરીક્ષામાં ચાર પુછાશે, બેના જવાબ લખવાના રહેશે.)**		

સંદર્ભગ્રંથો :

૧.સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ

૨. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો : મણિલાલ હ. પટેલ, હરીશ પંડિત

૩. સાહિત્ય મીમાંસા : મણિલાલ હ. પટેલ, હરીશ પંડિત

૪. સાહિત્યવિવેચન : બહેચરભાઇ પટેલ

૫. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો: બહેચરભાઈ પટેલ

૬. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ : સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૭. આધુનિકતાવાદ : ભોળાભાઈ પટેલ

૮. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ

૯. સાહિત્ય સિદ્ધાંતો : રામચંદ્ર ના. પંડ્યા તથા અન્ય

૧૦. વિવેચનના વિવિધ અભિગમો : ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ - ' સંવિદ ', AGAS , ૨૦૧૪

૧૧. સાહિત્ય મીમાંસા : કુમાર જૈમિનિ શાસ્ત્રી – આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

૧૨. સાહિત્યિક વાદો : સં. અમૃતલાલ યાજ્ઞિક, યશવંત ત્રિવેદી, દેવેન મલકાણ, અશોક પ્રકાશન મંદિર-નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MIDSCGUJ602
SEMESTER : 06
COURSE NAME : ભાષાસજ્જતા અને કૃતિપરિચય

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External –50 Marks Internal –50 Marks

પાઠ્યક્રમના હેતુઓ : વિદ્યાર્થીઓ -

- વ્યાવહારિક વ્યાકરણમાં સજ્જતા વધારે.
- ગુજરાતી લેખનમાં ચોકસાઈ રાખે.
- માતૃભાષા સાથે નિસબત કેળવે.
- જાણીતી સાહિત્યકૃતિઓના સંપર્કમાં આવે.
- **સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે સક્ષમ બને.**

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
1	1	(૧) **અકારાદિક્રમ : (૦૭ ગુણ)** પરીક્ષામાં અકારાદિક્રમ, એટલે કે કક્કાવારીના ક્રમ મુજબ શબ્દોને ગોઠવવાના રહેશે. સાત શબ્દો પુછાશે. (૨) **વિરામચિહ્નો : (૦૬ ગુણ)** વિરામચિહ્નોની સંજ્ઞા (નિશાની) જણાવીને તેનો ઉપયોગ અને ઉદાહરણ લખવાનું રહેશે. ગમે તે **ત્રણ** વિશે લખવાનું રહેશે.	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
2	2	**(૧) જોડણીશુદ્ધિ : (૦૬ ગુણ)** ગમે તે **છ** શબ્દોની સાચી જોડણી લખવાની રહેશે. **નવ** પુછાશે. (૨) **વાક્યશુદ્ધિ : (૦૬ ગુણ)** **નવ** વાક્ય પુછાશે. ગમે તે **છ** વાક્ય પદક્રમ, જોડણી અને વાક્ય રચનાની દૃષ્ટિએ સાચી રીતે લખવાનાં રહેશે.	1	
3	3	**સંધિ :** (૧) સંધિ જોડો: **દસ** શબ્દો પુછાશે, ગમે તે **સાત** શબ્દોની સંધિ કરવાની રહેશે. **(૦૭ ગુણ)** (૨) સંધિ છોડો : **નવ** શબ્દો પુછાશે, ગમે તે **છ** શબ્દોની સંધિ કરવાની રહેશે. **(૦૬ ગુણ)**	1	
4	4	**કૃતિપરિચય / અવલોકન : (૧૨ ગુણ) (ચાર માંથી બે)** (૧) કુંવરબાઈનું મામેરું : પ્રેમાનંદ (૨) મોજમાં રેવું'રે : રતિલાલ બોરિસાગર	1	

		(૩) વ્યથાનાં વીતક : જોસેફ મેકવાન (૪) અંગદનો પગ : હરેશ ધોળકિયા (૫) અર્ધ ચકરાવો લેતું આકાશ : યોગેશ જોષી (૬) દરબાર ગઢની બીજી મુલાકાત : દશરથ પરમાર		

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી – અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ
૨. ગુજરાતી લેખન : નિયતિ અંતાણી – અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ
૩. ગુજરાતી શબ્દાર્થકોશ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ – અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ : ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
૫. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ. નટુભાઈ રાવલ – નીરવ પ્રકાશન
૬. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકર
૭. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૮. કાવ્યસત્ર : કુમાર જૈમિનિ શાસ્ત્રી – આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ